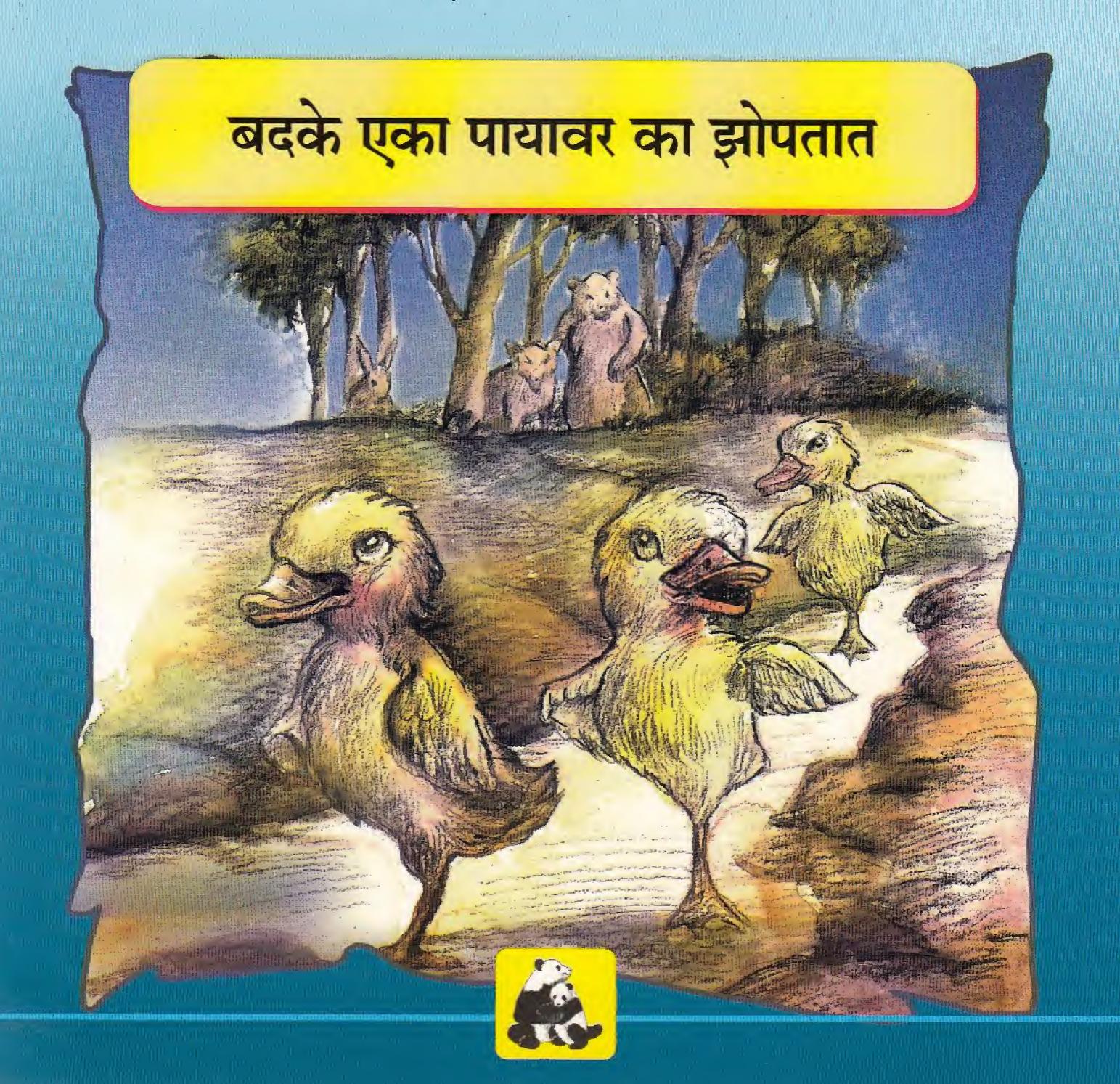
देश विदेशाच्या जीवजंतूंच्या लोककशा

देश विदेशाच्या जीवजंतूंच्या लोककशा

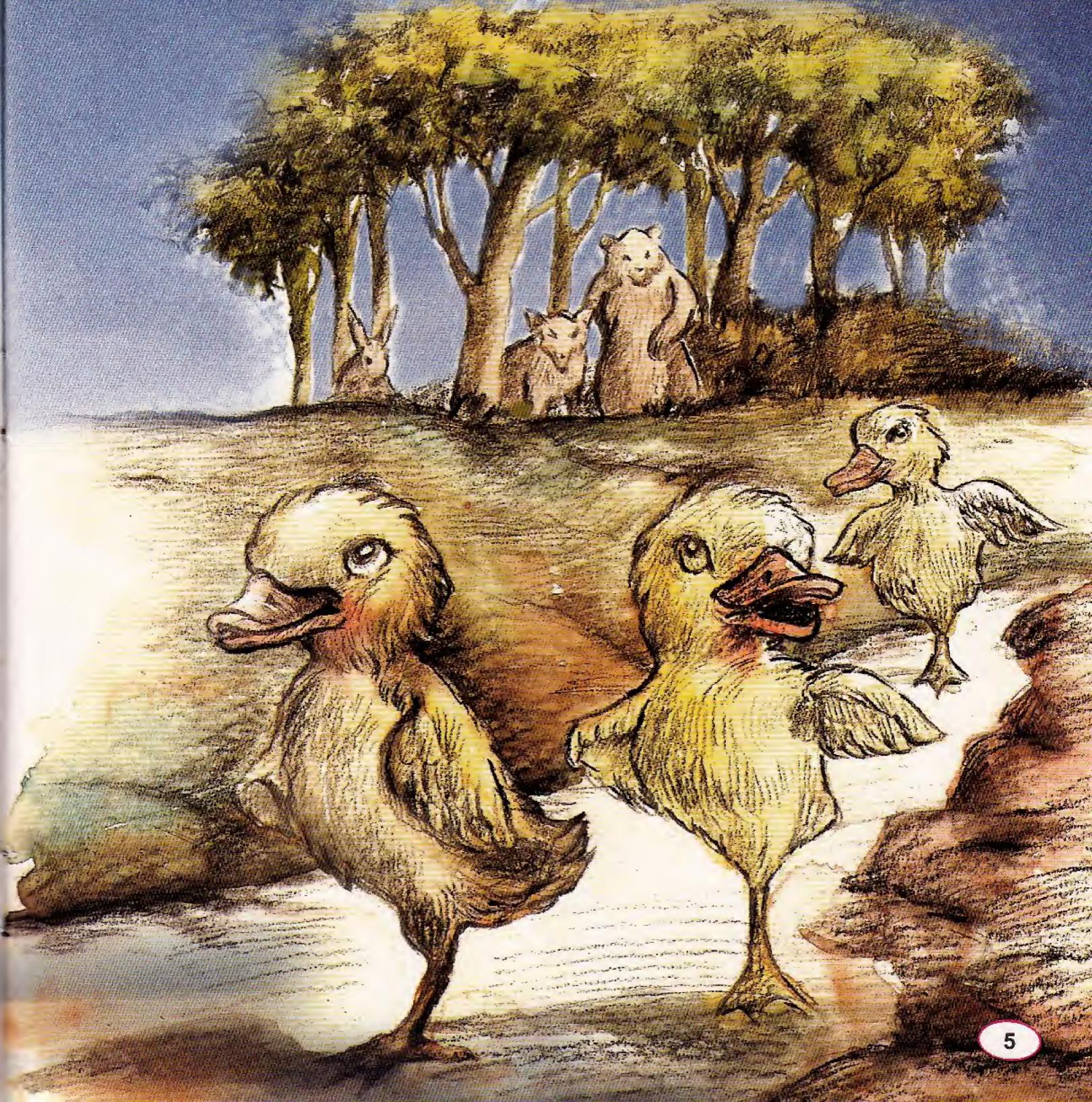
तुम्ही एका गोष्टीकडे कथी लक्ष दिलं आहे का की बदकं झोपताना आपला एक पाय वर घेऊन कां लपवतात? जर तुम्हाला माहिती नसेल तर घ्या, प्रस्तुत आहे व्हिएतनाम शहरवासियांच्यात प्रचलित असलेली एक अशी लोककथा जी तुमची या सत्याशी ओळख करवेल.

गीष्ट त्या वेळची आहे जेव्हा स्वर्गावर आणि पृथ्वीवर जेड राजा राज्य करत होता. त्यावेळी व्हिएटनाममधल्या एका गावात तीन बदकांनी जन्म घेतला. तीनही बदके खूप सुंदर होती. बर्फासारखा पांढरा शुभ्र रंग, चमच्यासारखी संत्री रंगाची चोच, मखमली पंख आणि आकर्षक डोळे. कमी होती ती एकच!

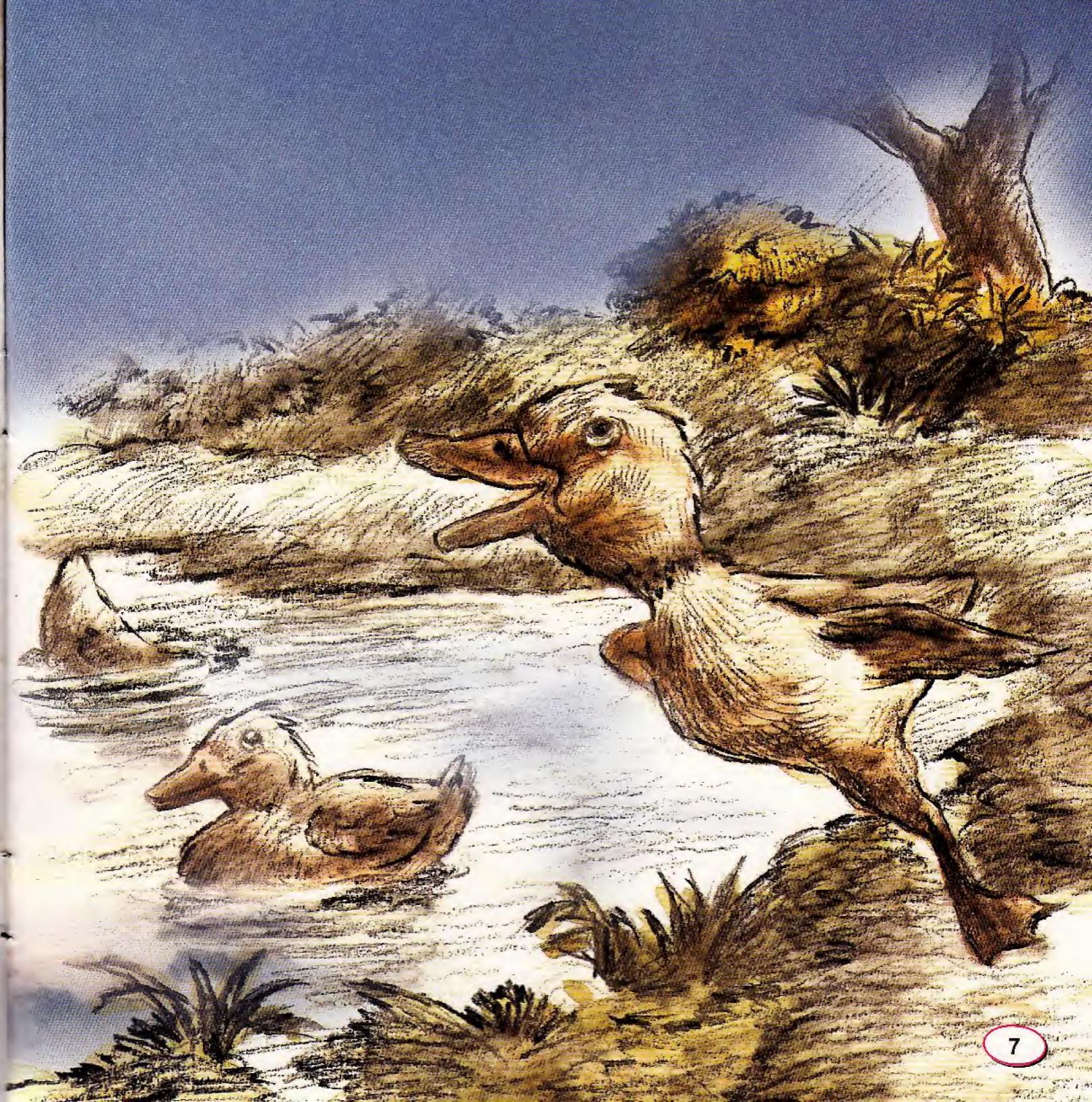

तिघांनाही फक्त एकच पाय होता. बदके मोठी झाली तेव्हा त्यांना जाणवलं की एका पायाच्या आधारे जीवन जगणं किती कठीण असतं. एकच पाय असल्यामुळे बिचाऱ्या बदकांना ना आपलं भोजन मिळवता यायचं न ते चांगल्या प्रकारे पोहू शकायचे. त्यांना या गोष्टीची भीती वाटायची की न जाणो एखाद्या दिवशी त्यांना एखाद्या लांडग्याची किंवा कोल्ह्याची किंवा सापाची शिकार व्हावी लागेल की काय!

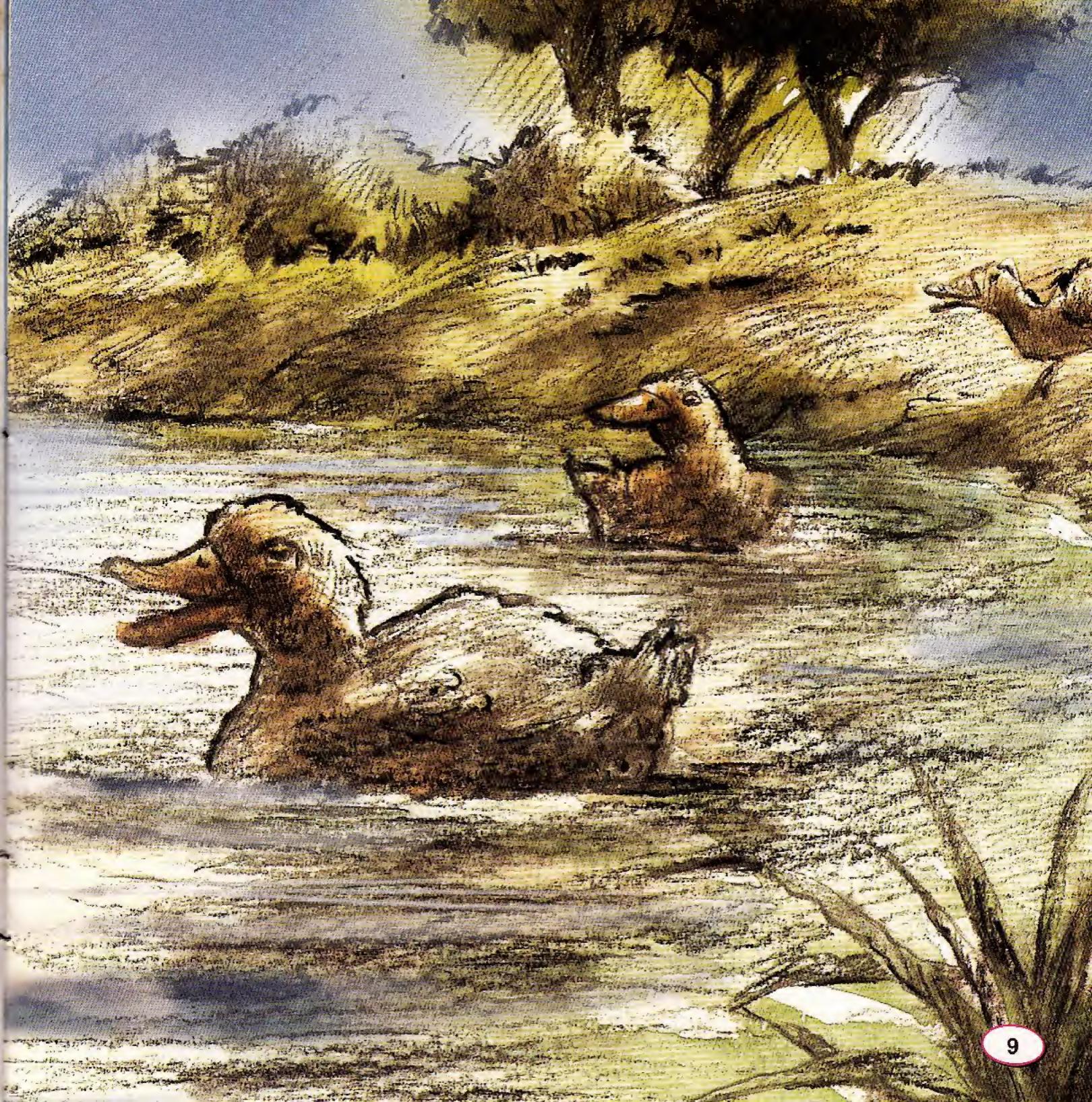
गावात रहाणारे प्राणी नेहमीच त्यांची टर उडवायचे. त्यामुळे ते नेहमी दुःखी रहायचे.

एक दिवस तिघा बदकांनी मिळून विचार केला की आपल्या कष्टांची तक्रार राजा जेडपाशी करायला पाहिजे. त्यांना विचारायला पाहिजे की आमच्यावर असा अन्याय का?

राजाला विनंती देखील करायला हवी की आम्हाला दुसरा पाय ह्या जेणेकरून आम्ही आमचं जीवन सहजपणे जगू शकू.

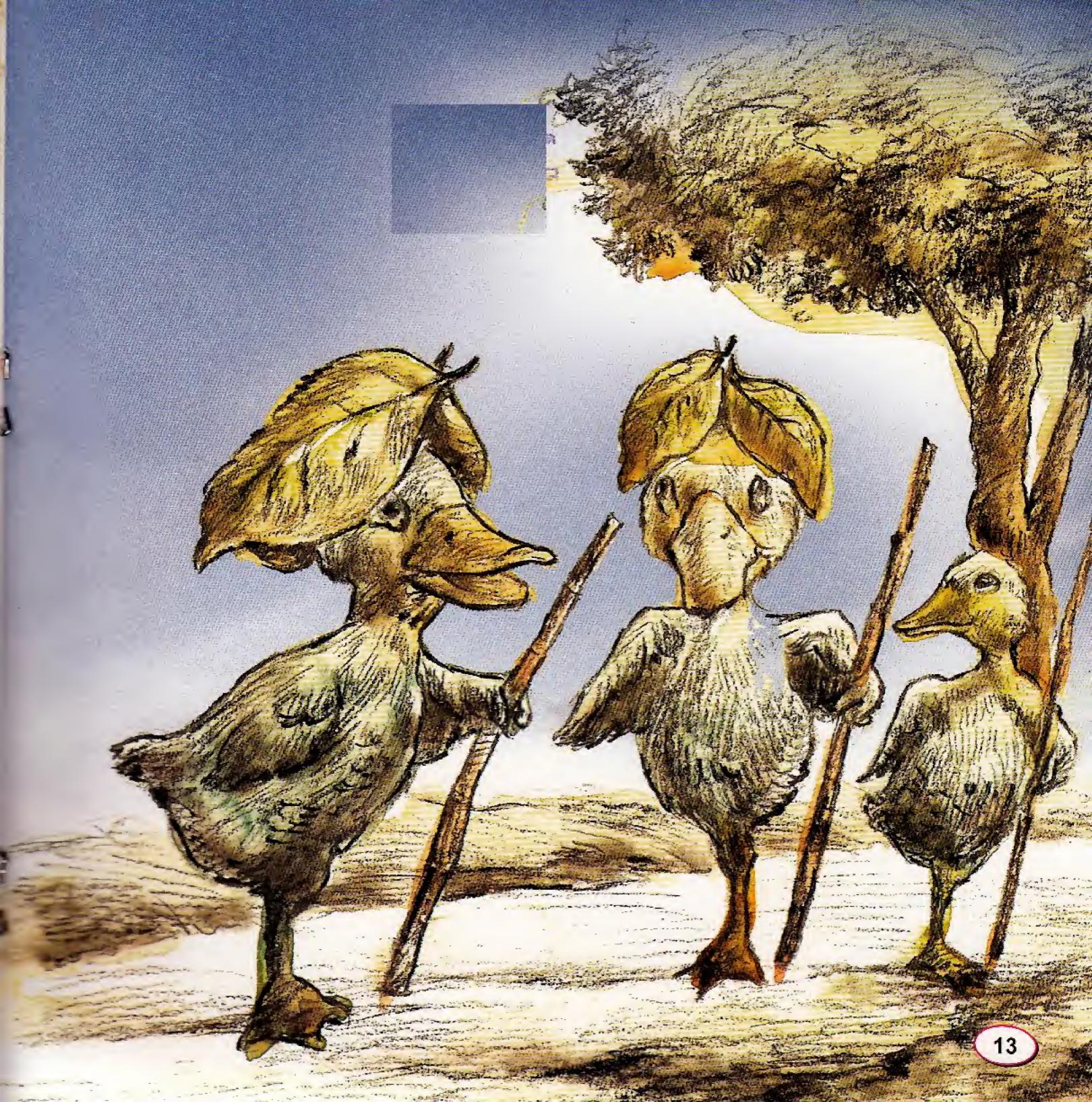
असा विचार करून त्यांनी कशीबशी एक कागद, लेखणी व शाई यांची जुळवाजुळव केली. त्यांच्यातल्या एकाने आपल्या दुःखाला कागदावर उतरवणं सुरु केलं. मोठ्या कष्टाने कसं तरी करून मोडक्या तोडक्या शब्दांत कागदावर आपलं दुःख लिहिलं.

एकच पाय असल्यामुळे बिचाऱ्याला नीट उभं पण रहाता येत नव्हतं आणि तो सारखा पडत होता. असो, कशी बशी मनातली गोष्ट पूर्ण झाली. आता प्रश्न पडला की हे पत्र राजापर्यंत पोहोचवावं कसं? ते स्वतः तर तिथपर्यंत जाऊ शकत नव्हते.

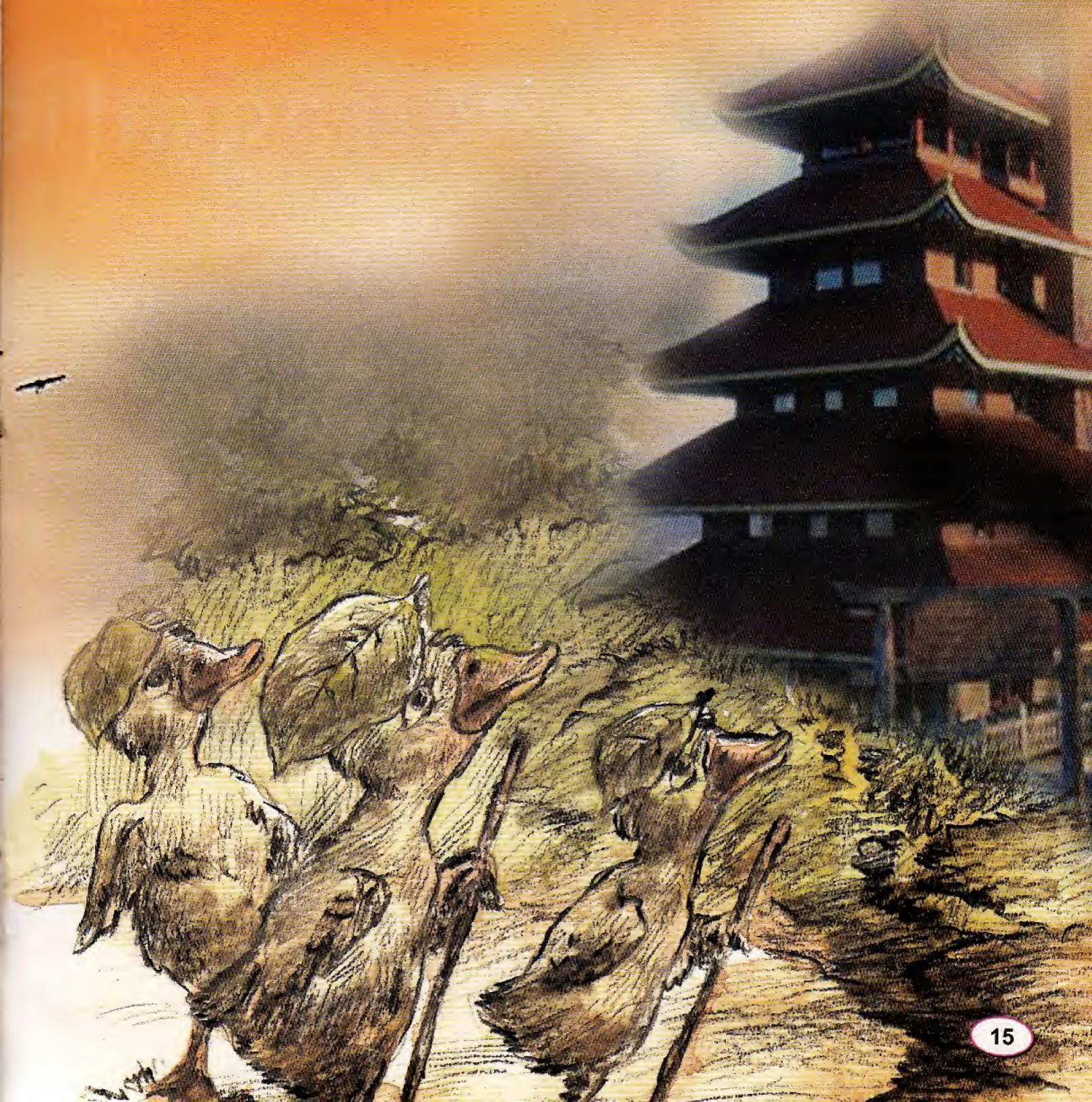

त्यांनी ऐकलं होतं की राजाचा राजमहाल इथून फार लांब आहे आणि रस्त्यात न जाणे किती नद्या, पर्वत व खोल समुद्र आहेत जे पार करणं फारच कठीण आहे. तिघांनी खूप विचार-विनिमय केला व शेवटी निर्णय घेतला की फक्त कोंबडाच हे पत्र राजाकडे पोहोचवू शकतो.

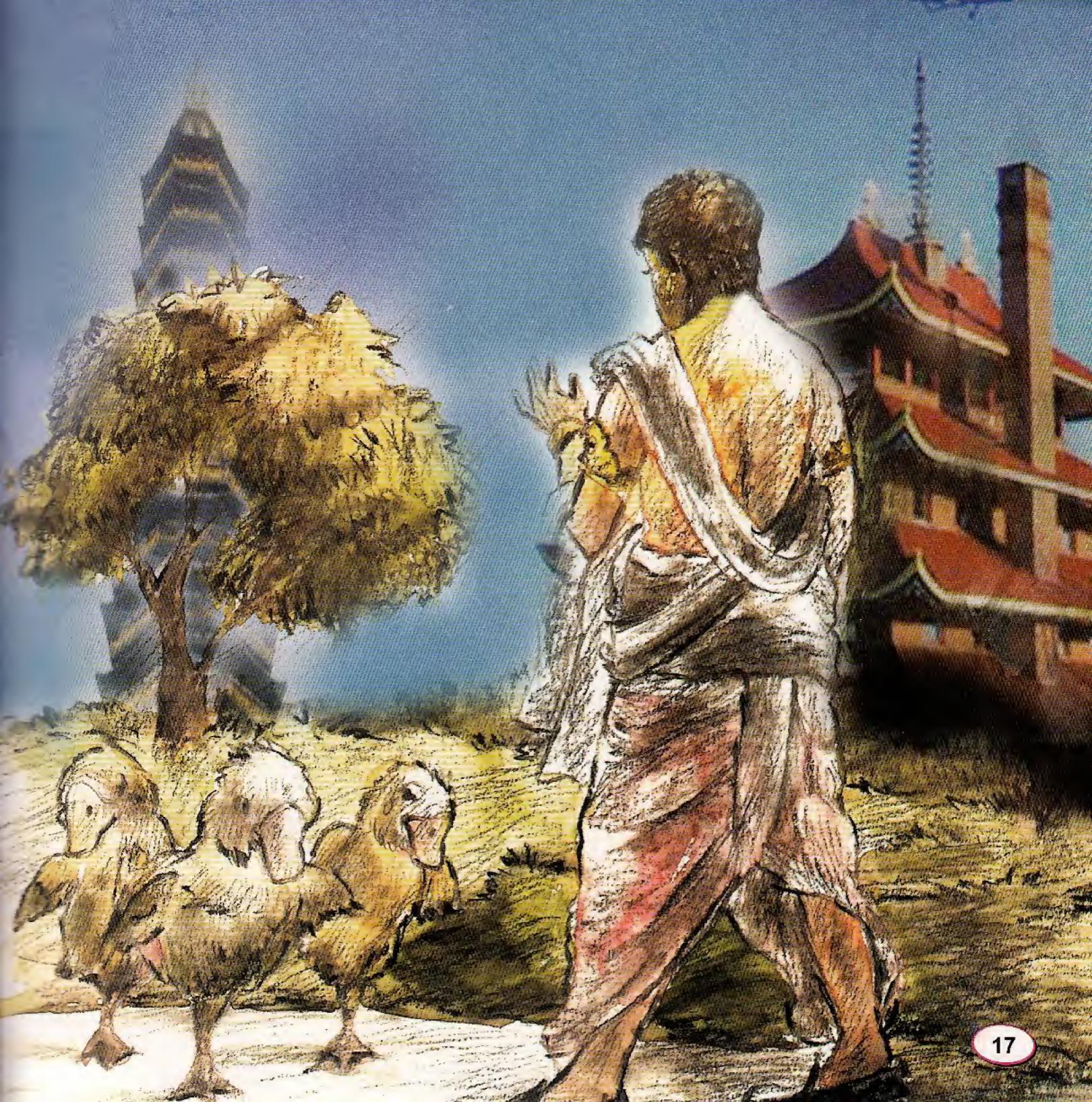
तो फारच चतुर आहे. तिघं कोंबड्याजवळ गेले आणि त्याला आपलं पत्र राजा जेडपर्यंत पोहोचवण्याची विनंती केली. कोंबड्याने लक्षपूर्वक त्यांचं बोलणं ऐकलं आणि म्हणाला, ''राजा जेडपर्यंत पत्र पोहोचवणं मलाही शक्य नाही. पण मी एका अशा माणसाला ओळखतो ज्याचं राजाच्या दरबारात नेहेमी जाणं-येणं असतं.'' ''कोण आहे तो?'' तिघांनी एकदमच विचारलं.

''तो एक अध्यात्मिक विचारांचा माणूस आहे. त्याला आत्मा वश करता येतो असं समजा. तो एक तांत्रिक पुजारी आहे. गावापासून दूर एका मंदिराजवळ त्याचं घर आहे. आता तुम्ही जा आणि आपलं पत्र त्याला द्या.

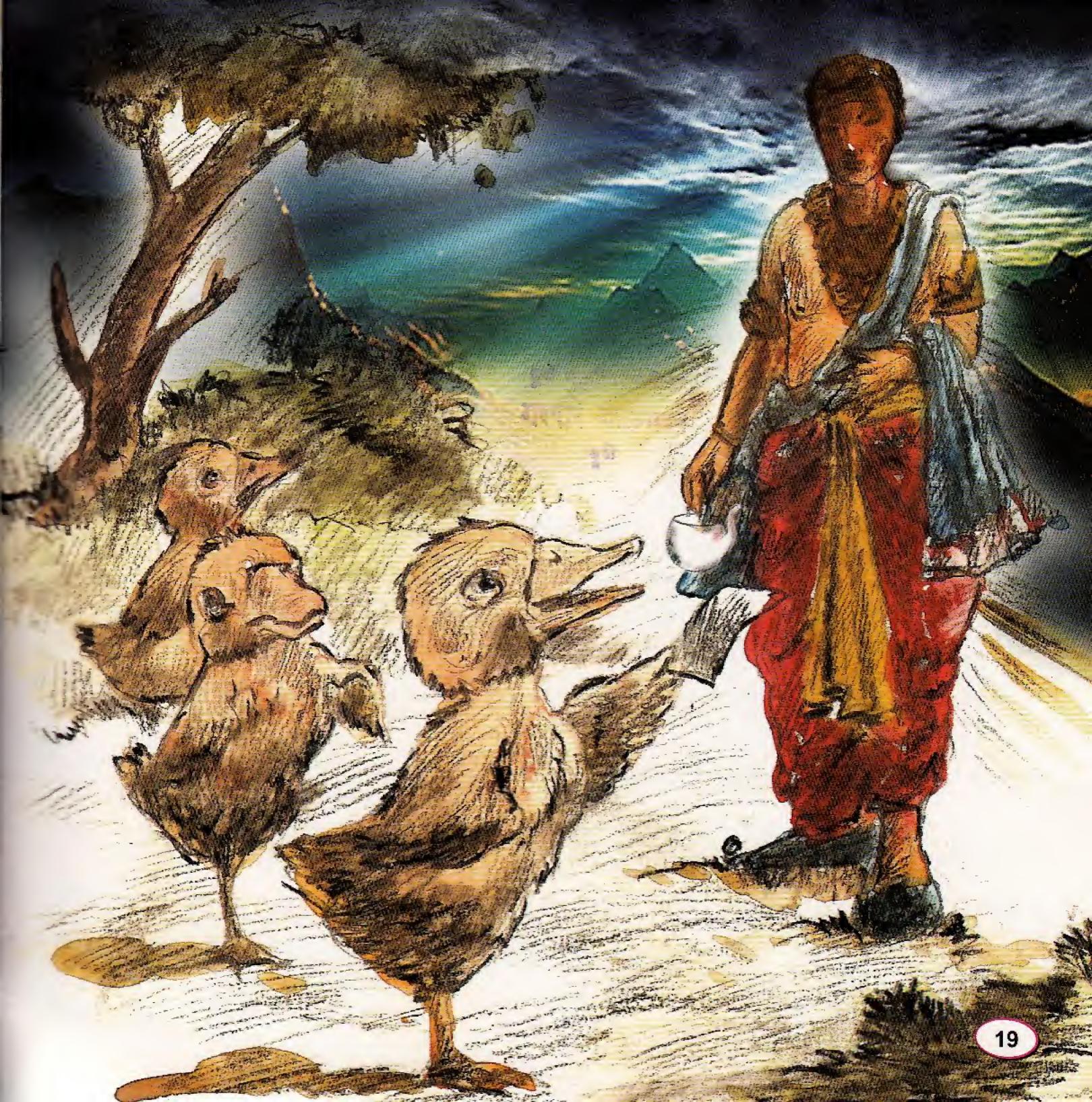

त्याला जर तुमची दया आली तर तुमचं काम झालं म्हणून समजा,'' कोंबडा म्हणाला. तिघं त्या तांत्रिक पुजाऱ्याजवळ पोहोचले. भीत भीत त्याच्या घरात शिरले. तांत्रिकाच्या घरातून अत्तर व ऊद जळण्याचा वास येत होता. कदाचित तो एखादं अनुष्ठान पूर्ण करत असावा. अचानक तांत्रिकाच्या खोलीतून कडकदार आवाज ऐकून तिघं थबकून उभे राहिले.

तांत्रिक कोणावर तरी रागानी ओरडत होता, ''तुझं साहस कसं झालं माझ्या पूजाघरात सहा पायांचं ऊदपात्र ठेवण्याचं? मी तीन पाय असलेलं ऊदपात्र पूजाघरात ठेवायला सांगितलं असताना सहा पायांचं ऊदपात्र का म्हणून ठेवलंस?

घेऊन जा इथून आणि त्याचे तीन पाय तोडून ते कचरापेटीत फेकून दे. तीन पाय? तीनही बदकांनी एकमेकांकडे प्रश्नार्थक दृष्टीने बिघतलं. एक बदक कुजबुजत म्हणालं, ''हे तेच तीन पाय तर नव्हेत जे राजा जेड आम्हाला निर्माण करताना लावायला विसरला?" ''कोण जाणे!'' दुसऱ्या बदकाने उत्तर दिले, ''हे पुजाऱ्याला भेटल्यावरच कळेल.'' तिघं स्तब्ध उभे राहिले. काही वेळाने पुजारी बाहेर निघाला. बदकांना पाहून त्याच्या कपाळावर आठ्या पडल्या. त्यानी विचारलं, ''कोण आहात तुम्ही? इथे का आलात?'' तीनही बदकांनी आपल्याला एक पाय नसल्याची गोष्ट सांगितली. तेव्हा पुजारी नरमला. एका बदकाने त्याला मनातली गोष्ट लिहिलेला कागद दाखवला. पुजाऱ्यानी लक्षपूर्वक पत्र वाचलं आणि मग म्हणाला, ''तर तुम्ही राजा जेडकडे तक्रार पोहोचवू इच्छिता की तुम्हाला दुसरा पाय मिळावा."

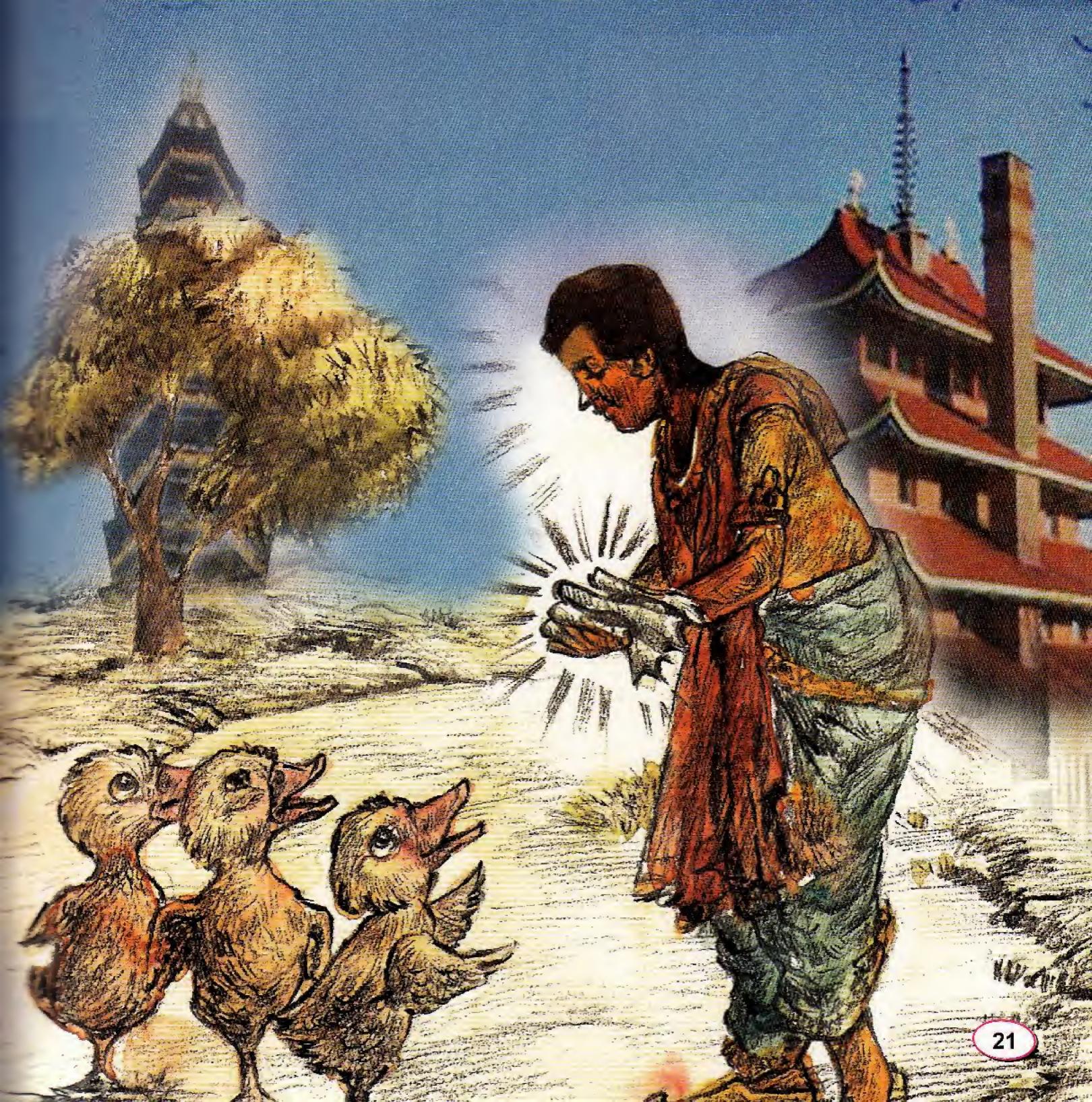

''होय!'' तिघेजण एकदम म्हणाले.

''ऐका बदकांनो, मी तुमचं हे पत्र राजा जेडपर्यंत पोहचवू शकत नाही. राजाला जर कळलं की त्याच्याकडून अनवधानाने तुम्हाला एक पाय कमी लावण्याची चूक झाली आहे आणि या गोष्टीची तुम्ही तक्रार केली आहे तर तो खूप रागवेल. म्हणेल मला, की मी तुमचं पत्र घेऊन का आलो?'' हे ऐकून बदकांचे चेहेरे कोमेजले. मोठ्या निराशेने एक बदक म्हणालं, ''आम्ही काय संपूर्ण आयुष्य एकाच पायाच्या आधाराने जगायचं?''

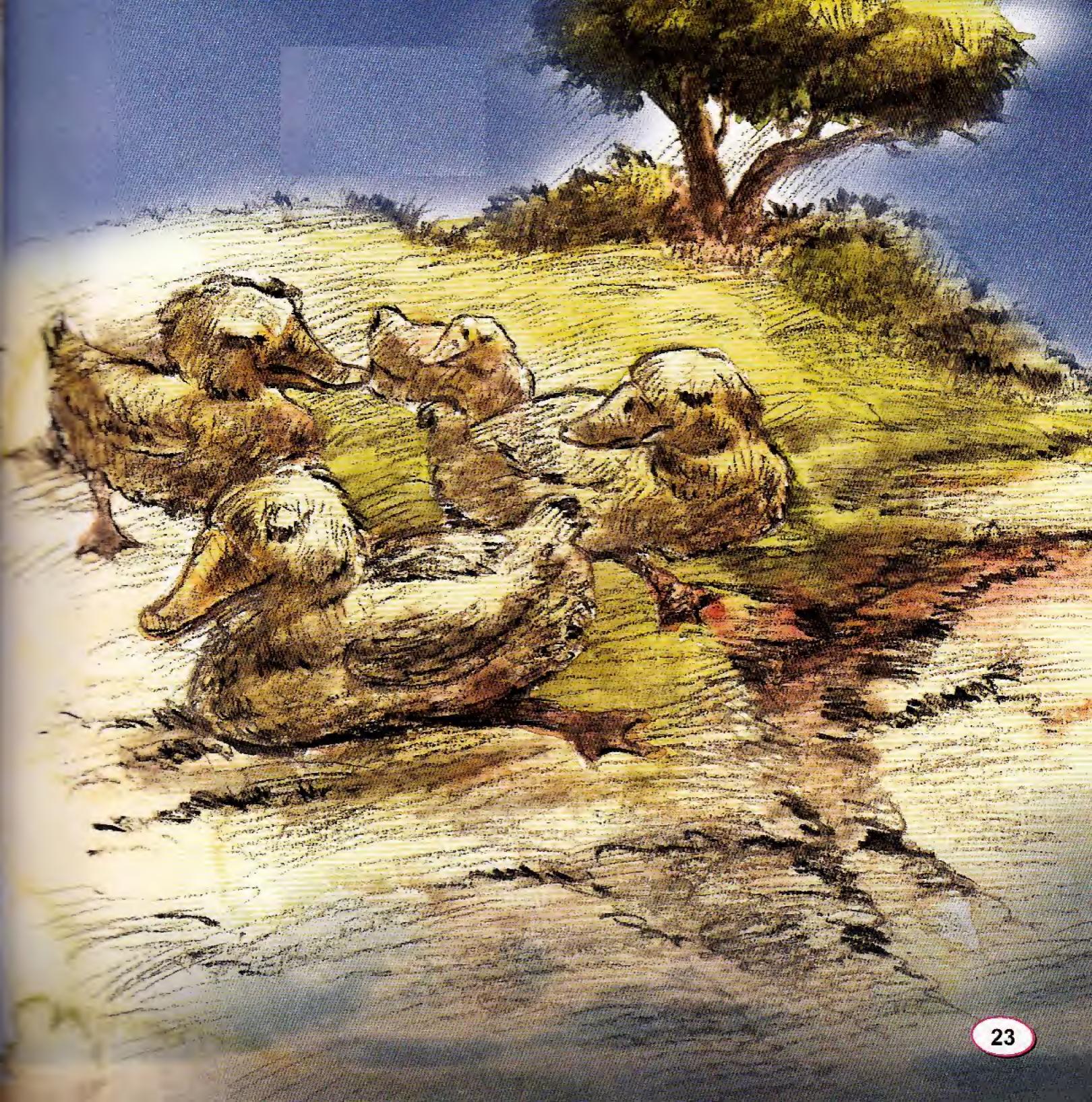
''नाही,'' पुजारी हसून म्हणाला. ''मी दुसऱ्या पायाची व्यवस्था इथेच करून देतो. माझ्यापाशी जास्तीचे तीन पाय आहे. ते मी तुमच्या शरीराला लावून देतो. पण त्यासाठी एक अट आहे.''

^{&#}x27;'कोणती अट?'' धडधडत्या हृदयानी तीनही बदकांनी विचारलं.

''दोन्ही पाय लागल्यावर तुम्ही दिवसभर चांगले चालू फिरू शकाल. आपला आहार शोधू शकाल. परंतु रात्रीच्या वेळी तुम्हाला त्या पायाला विश्रांती द्यावी लागेल. म्हणजे काय, की रात्रीच्या वेळी तुम्ही आपल्या पहिल्या पायाकडूनच काम घ्यायचं. बोला, कबूल आहे?''

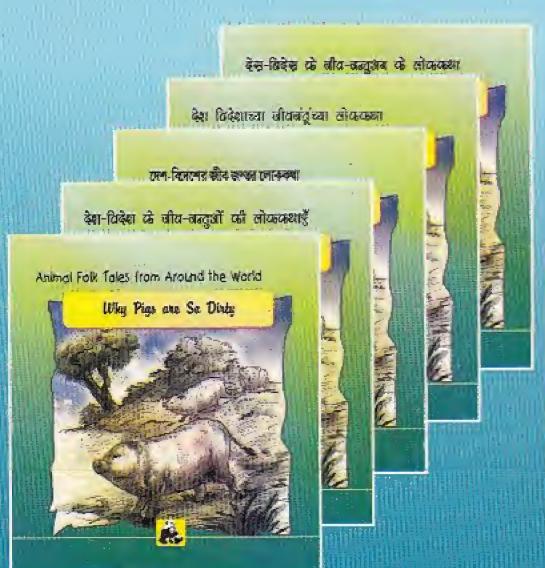
''कबूल आहे,'' तीन्ही बदकं एकदम म्हणाली. मग पुजाऱ्यानी एक मंत्र म्हटला. मंत्र संपल्याबरोबर बदकांना दोन पाय झाले. तीनही बदकं आनंदाने सरोवरात परतली. जाताना पुजाऱ्याचे आभार मानायला विसरले नाही.

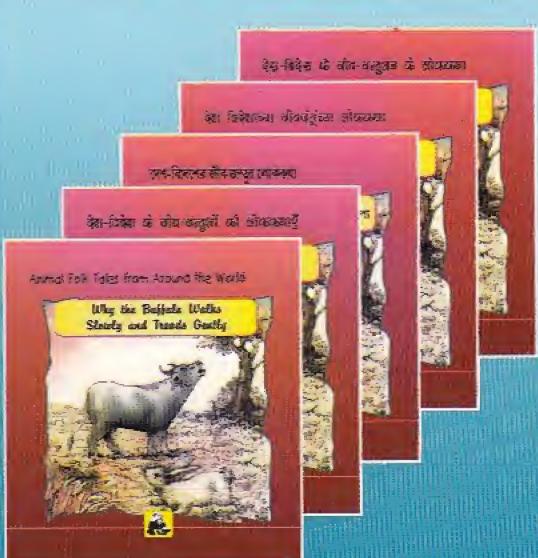

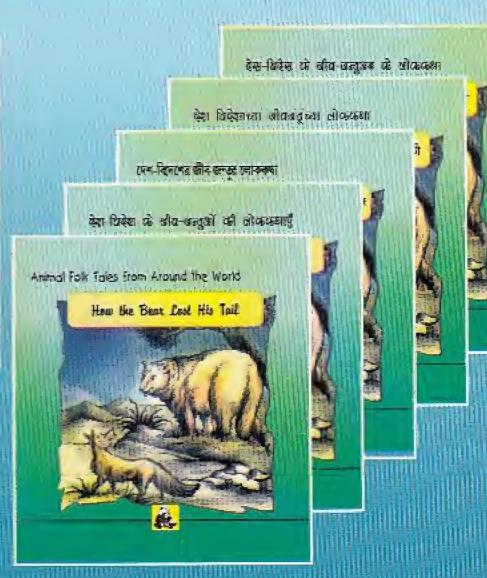
असे म्हणतात, की तेव्हापासून बदकं दिवसभर दोन्ही पायांनी काम करतात परंतु रात्रीच्या वेळी एका पायावरच झोपतात. ही प्रक्रिया खूप काळापासून चालली आहे.

Animal Folk Tales from Around the World

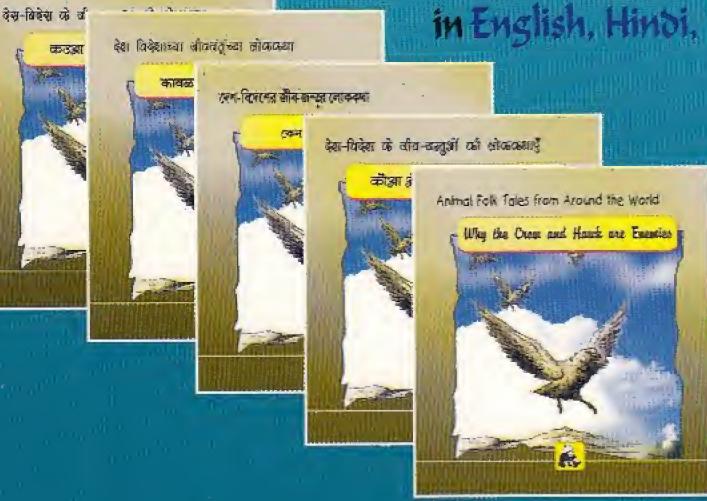
Available

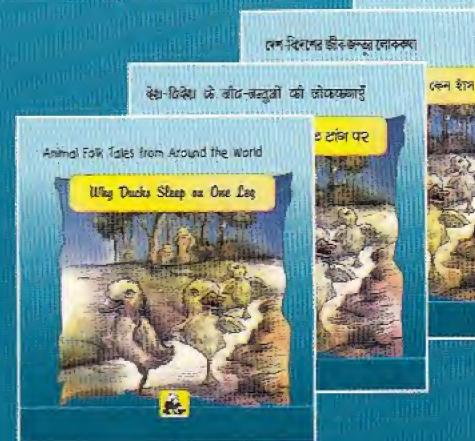
in English, Hindi, Marathi, Bangla, Bhojpun

देश विदेशाच्या बीववंतुंच्या लोकक्या

देश-बिदेश के जीव-बन्दुअब के सीककवा

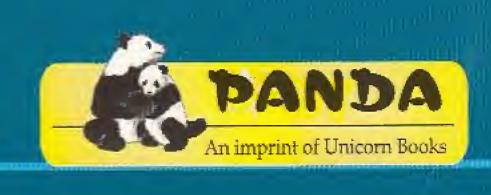
हें सुतेली सँव

U 2594